(۴)

پیښلیک

۱۹۹۴ جنوري لومړۍ:

کابل درنې جګړې لړزوي، جګړه د جنرال دوستم او جمهور رییس د ځواکونو ترمینځ غځېدلې، حزب هم په جګړو کې برخه لري، د حزب وياند دغه جګړې ملي اسلامي قيام وباله، مجددي هم د همغږۍ شورا خواره برخه ګرځېدلې، د حزب وياند وويل، جګړه له ارګ سره روانه ده، رباني د دوستم پر ضد جهاد اعلان کړ، جنبش يې د کمونستو پرچميانو برخه وبلله، استاد رباني لکه اوښ خپلو متيازو کې ښويېدلی.

حضرت صاحب په وينا د هر هغه حرکت ننګه کوي، چې د رباني ناقانونه حکومت پر خلاف مقاومت پيل کړی، مزارو فارياب کې هم جګړه غځېدلې.

جنرال همايون فوزي دغه جګړه د رباني ناقانونه حکومت پرخلاف ملي قيام وګاڼه، حرکت د رباني ملاتړ اعلان کړ، سيّاف د رباني په ننګه ودرېد، مولوي خالص د ملېشو او کمونستانو د مخالفت له امله د رباني پلوي وکړه، حزب د کابل، ګارنېزيون او هوايي ډګر دنيولو ادعا وکړه.

جمعيت اعلان کړه، چې ياغي باغي ځواکونه يې پر شا تمبولي، ان چې د غازي ستديوم د نيولو خبر يې ورکړ، د دولت په وينا جګړه د

بالاحصار شاوخوا روانه ده، جنرال همایون فوزي ووېل: د حزب وحدت جنګیالي د دوی ترڅنګ دي، د رباني مسعود ځواکو ته یې درانه زیانونه اړولي دي.

د دوستم ځواکونه د شپې تیاره کې د پخواني رژیم پر مرکزي کمېټه چې له حرکت انقلاب اسلامي سره ده وروختل، د ملایانو څنې، بېرې یې باد او د سترې محکمې رییس مولوي محمد شاه فضلي، پوهنې وزیر مولوي جلیل الله مولوي زاده یې چاپې، جېبونه او بکسونه ورتش کړل.

د احمد شاه مسعود ځواکونو مقاومت وکړ، ملېشه یې په شا وتمبول، وزیر اکبر خان مېنه کې یې د دوستم فرهنګي دفتر لاندې کړ، د دوستم ځواکونه بالاحصار او مرنجان غونډۍ ته راټول او وزیر اکبر خان مېنه او هوایي ډګر بمبار کړ، د هوایي ډګر یوې ډیپو اور واخیست.

د دوستم نیول شوي افراد ژوندي اور ته وغورځول شول، د دوستم ملېشې چې مرکزي کمېټې ته رسېدلې وې، د زغروالو ځواکونو د څنډ له امله له تلفاتو وروسته په شا شول. ددغه جګړې ۸۰۰ زخمیان د سره صلیب روغتون ته وړل شوي، یوه کندهاري ملا ووېل: د رباني حکومت د الله تعالی پر حکم مسخرې جوړې کړې، کله حکمتیار د دوستم پر خلاف د جهاد اعلان کوي، او رباني یې د مسلمانۍ تېکه اخلي، بله ورځ یې رباني پر ضد د جهاد فتوا ورکوي، حکمتیار څنګ پورې نیولی وي.

دا شل میاشتې د دوستم پر ضد جهاد فرض نه و، اوس فرض شو، د حزب استازی حاجي فرید رسنیو ته ووېل: پر چهار آسیاب د نظار شورا د برید مخه د دوستم ځواکونو د بالاحصار په برخه کې ونیوله، هغه و چې جګړه پیل شوه.

د جنوري ۲:

جګړه روانه ده، د جنرال دوستم وياند د رباني مسعود حکومت په دې پړ وباله، چې يوازې د تاجکو لپاره کار کوي، له همدې امله دوی جګړه کې برخه واخيسته، چې سياسي نظام ته تغير ورکړي، چې لږکيو ته د منلو وړ وګرځي، اسلام آباد کې کابل سفارت خپله اعلاميه کې د دوستم او حکمتيار ائتلاف ناولی وباله، دوستم يې خلکو، هېواد او دين ته په خيانت تورن کړ.

همغږې شورا يوه اعلاميه کې له رباني د فوري استعفا او جهادي مشرانو په توافق د مؤقت حکومت جوړېدو غوښتنه وکړه.

ملي اسلامي محاذ روانه جګړه د واک جنګ وباله او سملاسي اوربند يې وغوښت، خالص له دې امله چې جنرال دوستم له کمونست رژيم سره پېيلی او په لوټ تالان پړ دی د رباني ملاتړ تکرار کړ.

دحزب وياند رسنيو ته وويل: جګړه نظار شورا د خپلو کمونستو انډيوالانو په ملتيا د حزب پر ضد پيل کړې، د همغږۍ شورا پرمختګ يې د جهاد په بري کې ستر ګام وباله.

محمد يونس قانوني وايي: د ګلبدين، دوستم او کمونستانو مثلث د اسلامي دولت پر ضد توطيه او کودتا وکړه، چې له شرمېدلي ماتې سره مخامخ شوه، ده د جنرال دوستم ځواکونه بدنامه ملېشې وبللې، چې ټول ملت يې وار له مخه پر ضد درېدلي.

انجينر مهدي وويل: برهان الدين رباني د ترکيې سفر پر مهال جنرال دوستم خپل ځای ناستی ټاکلی و، اوس په کومو سترګو دده پر ضد د جهاد خبره کوي.

جنوري ۳:

جګړه په وحشت روانه ده، دواړه غاړې د پرمختګ دعوا کوي، بي - بي - سي د میرویس جلیل له خولې د حکومتي ځواکونو د برلاسي رپوټ ورکړ، په واټونو، کوڅو کې ځای ځای مړي پراته دي، د مړو جسدونه، هملته تر خاورو لاندې کېږي، روغتونونه تر دهلېزونو له زخمیانو ډک دي، په چپرکټونو دوه، درې ټپیان اچول شوي، په غولي هم زخمیان پراته دي، درمل نشته.

رباني له ارګه وتلی، د ډکو سمڅو کې یې اړولي.

جنوري ۴:

جګړه نوره هم سخته شوه، تر دې چې روغتونو ته زخمیان نه شي رسول کېدای، یوازې د سره صلیب کار کوونکي په دغو هڅو لګیا دي، سره میاشت د دولت پر ګټه په جګړه بوخته ده، خپلو امبولانسونو کې د ټپیانو پرځای دولتي چارواکي، وسلې او مهمات لېږدوي...

جنوري ۵:

میرویس جلیل رپوټ ورکړ، چې د خواجه رواش هوایي ډګر په بشپړه توګه دولتي ځواکونو لاندې کړ، په رپوټ کې د جګړې سیمه بالاحصار، مرنجان غونډۍ، قابل بای، زاړه مکروریان ښودل کېږي، سیاف د رباني مسعود په پلوۍ جګړه کې برخه لري...

ډګر جنرال عبدالمومن چې د دوستم پوځي مرستیال و، د الوتکې چاودنه کې ووژل شو، پړه یې پر دوستم غورځېدلې، د دوستم هوایي

ځواکونو وزیر اکبر خان مېنه بمبار کړه.

نسیم مهدي د خواجه رواش هوايي ډگر نیول رد کړل، دده په وینا ختیز اړخ کې يې دوی پوستې بېځایه شوې، د حزب ویاند قریب الرحمن سعید وايي برې د دوی دی، ده د بي - بي - سي له خبریالانو گیله وکړه، چې گنې د حکومت د فشار له امله د حکومت په خوښه او گټه خبرونه ورکوي.

نسیم مهدي په ارگ د بمبارۍ خبر ورکړ، همغږې شورا خبرداری ورکړ، چې رباني باید ۴۸ ساعتو کې استعفا ورکړي.

همغږۍ شورا د حکومتي ځواکونو له خوا د خواجه رواش نیول ومنل، چې د اکمالاتو مخه يې تړل شوې وه، خو بالاحصار کې له لوگر او چهار آسیاب د حزب له خوا د اکمالاتو مخه پرانیستې ده.

جنوري ٦:

د حزب ویاند قریب الرحمن سعید: الحمد لله، جگړه په شدت سره روانه ده! د دولت الوتکې د حزب او د دوستم پر ځواکونو او سیمو بمونه غورځوي، دوستم د لوگر پوخ سړک د رنوې کربڼه گرځولې، موټرانو جلا خامه لیکه ایستلې. سید اسحق گیلاني وايي روغتونونه فلج دي، یوازې څلور سوه بیز روغتون نوکی فعال دي، خلک کلا بند دي، د جگړو له سیمې نه شي وتلی، چې لارې تړلي، نقلیه وسایط نشته، د جگړې له ساحې د وتلو مخه ډب ده.

هره دقیقه یو راکټ او توغندی لگېږي، ډېری په ملکي او مېشتدنې سیمو غورځي، جنرال همایون فوزي له کابلیانو وغوښتل، کورونه تخلیه

او له سیمې ووځي، چې په راتلونکو ورځو کې د نویو بریدو پلان لري...

حزب وحدت جګړه کې ناپېیلی دریځ اعلان کړ، یوه اعلامیه کې یې یوازې یوه ورځ د سوء تفاهم له امله جګړه کې ځان ښکېل وباله.

جنوري ۷:

کابل کې د ورېځې او واورینې هوا له امله نسبي ارامي ده، که څه هم د درنو وسلو ډزې اورېدل کېږي، خو د ګولیو د ږلی لمن ټوله ده.

د جګړې غاړو د سهار له ٦ بجو ۲۴ ساعته اوربند اعلان کړ، چې بهرني دیپلوماتان له کابله ووتلی شي، د حزب ویاند ورسره د زخمیانو د درملنې، ښخولو او خوندي سیمو ته د خلکو د لېږد خبره هم مل کړه.

خلک لږ و ډېر بازار ته راوتلي، چې د خپلوانو عزیزانو خبر واخلي، د نادر شاه مېنې (زړو مکرویانو) نوي سلنه وګړي ووتل، په کورونو کې ټوپکیانو اړولي، څه یې چې موندلي هغه یې لوټلي دي.

جنوري ۸:

دولت یو ځل بیا تبلیغاتي څپه راپورته کړې، په یوه اعلامیه کې دولت څرګنده کړې، چې غیر دیني ډلې به منحل کړای شي، د اعلامیې له مخې جنبش د خلق دموکراتیک ګوند سره پېیلی، په اعلامیه کې راغلي، جهاد د حزب اسلامي پر ضد نه، د ملېشو پر ضد اعلان شوی.

جنوري ۸:

په ۲۴ ساعته اوربند کې بهرني دیپلوماتان له کابل ووتل، دواړو غاړو

یوه بله له اوربند په سرغړونه پړه وبلله، ډیپلوماتان د تورخم له کربښې واوښتل، ملکي وګړو هم د دوی په کاروان کې له کابله د خوندي وتو مخه ومونده، ډاکټران د (۴۰۰) تنو د وژنې خبره کوي، میرویس جلیل له بي - بي - سي رپوټ ورکړ، چې د ښار له لویدیځ او جنوب لویدیځ سلګونه کورنۍ خیرخانې او نورو برخو ته لېږدېدلي.

دغو کورنیو غوښتنه کړې، چې د ملګرو ملتو قواوې دې راشي او هېواد دې له دغو بېرحمو لوټمارانو وژغوري، کډې پلي ځغلي، ښځې پنډې، ګنډې او د کور سامان په خپلو اوږو لېږدوي، ځینې لاسي کراچۍ کاروي، دوی چیغې وهي چې نه ډوډۍ غواړي، نه کور خو دغو جګړمارو ته چې په هرڅه عقیده لري د هغه روی وړاندې کوو، چې نور خلک لوټ او بې عفته نه کړي.

د بهرنیو چارو وزارت مرستیال حامد کرزی د ملي امنیت لخوا ونیول شو.

جنوري ۹:

د توغندیو او راکټونو خال خال ډزې اورېدل کېږي، عزیز مراد وویل، له دوستم سره خبرې نه شي کېدای، خو له حکمتیار سره خبرو ته چمتو دي. نرخونه څلور برابره لوړ ختلي.

نژدې ۵۰۰۰ کورنۍ جلال آباد ته په لېږدېدو بېلا بېلو دښتو کې اړولي، ځینې په موټرو او سروېسو کې مېشت دي، دولت د جنرال دوستم پر ضد د کفر او بېدینۍ ټاپې لګوي، جنایتکار یې ګڼي، چې کلونه یې د روسانو غلامي کړې، خیانت او جنایت یې تر سره کړی، پر

کندهاریانو د جنایتکارو ملېشو د ظلمونو یادونه کوي، دغسې یې نورو ولایتو کې هم د ملېشو جنایات رابرسېره کوي، دده د فحشا او عیاشی فلمونه ښيي، دولت وايي دوستم باید څو واره په اعدام محکوم شي، له کابل راډیو تلویزیون په وار وار دغسې مطالب خپرېږي، دوستم لوټمار او ملحد یادېږي، د سرکاري تبلیغاتو له مخې دولت دده له گنا تېر شو، خو دی د لستوني مار وخوت، د دغو تبلیغاتو له مخې دوستم د خلق ملحد گوند د جنبش تر نامه لاندې فعال ساتي، د دوستم، پرچم او گلبدین مثلث غندي.

جنوري ۱۰:

کابل کې درنې جگړې روانې دي، ملگرو ملتو سرمنشي له ټولو ډلو وغوښتل خپل استازي اسلام آباد ته ور ولېږي، چې اوربند ټینگ او د سیاسي اواري پر لارو چارو غور وکړي، ده پر ټولو اړخونو غږ وکړ، په خپل ملت رحم وکړي، ملگرو ملتو له افغان آزادو شخصیتو غوښته کې دگډون غوښتنه وکړه، د نیوز ورځپاڼې خبریال وویل: کابل کې یې پر واټونو د مړو جسدونه او پر وینو لژند جامې لیدلي، ان د موټرو ټیرونه هم په وینو سره وو.

د تورخم پر کرښه د کډوالو (۹۰۰) کورنۍ غونډې دي، د پلخشتي جومات هم پر توغندیو لگېدلی، پر منار یې گنې گولۍ ننښتي، غالی یې وار له مخه لوټ شوی.

جنوري ۱۱:

کابل راډیو د ګلبدین، دوستم او کارمل د مثلث په اړه تبلیغات لري، بالاحصار، مرنجان غونډۍ، بمبار کړای شول، همغږي شورا اعلان کړه، تر هغې چې رباني استعفا نه وي ورکړې، د اوربند په اړه خبرې نه شي کېدای، کابل راډیو حکمتیار منافق او دوستم ملحد او کمونست ونومول.

د بګرام هوايي ډګر باندې بمباري وشوه، پاکستان له جګړې د تښتېدلو کډوالو لپاره د تورخم دړه پرانیسته، د نویو کډوالو لپاره د نویو پاڼو یا کارت اعلان وشو، چې له پخوانیو هغو سره یې توپیر وکړای شي، د بي بي سي ویلیم ري او میرویس جلیل له کابله ووتل، دوی د کډوالو په کاروان کې جلال آباد ته ورسېدل، کډوالو شپه د سراج العماره بڼ او ثمرخېلو ډاګ کې تېره کړه، میرویس جلیل وايي د احمد شاه مسعود پلویان پرې تور لګوي چې له حکمتیاره یې ډالر اخیستي، د حکمتیار ډله یې له مسعود د پیسو په اخیستو تورنوي.

اسلامي کنفرانس د سولې هڅې پیل کړې، صدیق چکري د جمعیت او حاجي فرید د حزب استازیتوب کوي، ابراهیم بکر او حامد الغامد تر مشرۍ لاندې د خبرو لومړۍ پړاو پاکستان کې تېر شو، جمعیت څرګنده کړه، چې له دوستم سره خبرې نشي کېدای، خو له حزب سره په دې شرط چې له ملېشو راوګرځي خبرې کېدای شي، د رباني حکومت د دورې په پای ته رسېدو د ملګرو ملتو او اسلامي کنفرانس تر نظارت لاندې ټاکنې وشي.

حزب په ډاګه کړه چې د ټولو کشالو منشا رباني دی، باید سملاسي

استعفا ورکړي، چې د سولې پخوانۍ هڅې هم دده له امله ناکامې شوي دي.

جنوري ۱۲:

کابل کې ځمکني او هوايي جګړه روانه ده، د جنرال دوستم الوتکو پر حکومتي سيمو بمباري وکړه، دولت ادعا وکړه چې د دوستم دوې الوتکې يې نسکورې کړي دي، د حکومتي ادعا له مخې يې تر اوسه دوولس الوتکې غورځولي، يا بګرام کې کوزې شوي دي، پاکستان د تورخم دروازه د افغان کډوالو پرمخ بېرته وتړله، د دوستم الوتکو د لوګر د سقاوې دښتې پوخ سړک د رنوی کرښه ګرځولې، ځمکنی ترافيک پر دښته کې خامه سړک کاروي.

جنوري ۱۳:

کابل کې جګړه روانه ده، د پاکستان جمهور رييس او صدر اعظم په جګړه کې ښکېلو غاړو، د اور بند غوښتنه کړې، حزب بيا هم د رباني د استعفا شرط ايښی، دولت څرګنده کړې چې له ملېشو سره خبرې نه شي کېدای، البته له حزب سره خبرې په دې شرط مني، چې له ملېشو راوګرځي...

دروازه تړلې، تورخم کډو نيولی، د صرافي شهزاده مارکېټ، لوټ او سوځول شوی...

سرکاري راډيو د وحشي دوستم، ياغي ګلبدين، ملحد کارمل د مثلث په غندلو لګيا ده.

جنوري ۱۴:

کابل راډيو وويل: د اسلامي دولت اتلو ځواکونو مرنجان غونډۍ او بالاحصار کې د دوستم گلبدين پر قرارگاوو وژونکي گوزارونه وکړل.

په کابل د ويجاړوونکې جگړې لمبې بلې دي، تورخم دروازه تړلې، د رحيم الله يوسفزي په وينا د جلال اباد پنډغالي کې خلک پر تش ډاگ پراته دي، نه خېمې شته نه د خوړو درک.

زرگونه کورنۍ جلال اباد ته لېږدېدلي، حکمتيار له بي - بي - سي سره مرکه کې د رباني پر استعفا ټينگار وکړ، ده وويل چې د بنين سيوان طرحې ته ورته موقت حکومت دې رامنځته کړای شي، دده په وينا له دوستم سره يې وار له مخه ائتلاف نه و کړی، پر يوه وخت پر دواړو د جگړې تپل دوی گډ مقاومت ته راکاږل.

جنوري ۱۵:

سرکاري راډيو پر له پسې خبر ورکوي چې د اسلامی دولت هوايي او توپچي ځواکونو د گلبدين، دوستم د تجمع مرکزونه په مرنجان غونډۍ او بالاحصار کې تر سختو گوزارونو لاندې نيولي، د دې په مقابل کې د گلبدين دوستم ملېشو له خوا د ښار د استوگنې په سيمو راکټي او توپچي حملې او بېرحمه بمباري وشوه.

انجينر احمد شاه احمدزي د برهان الدين رباني پيغام د پاکستان جمهور رييس ته يوور، پيغام کې له پاکستان د اوربند په ټينگښت کې د مرستې غوښتنه شوې.

جنوري ۱٦:

ولي خان مطبوعاتي كنفرانس كې غوښتنه وكړه، چې د افغان كډوالو پرمخ د تورخم دروازه پرانيستل شي، ده وويل: پاكستان كلونه افغان مهاجرو ته پنا وركړې، د كابل له جگړو مهاجر هم افغانان دي.

د سعودي بن باز د حكمتيار د بغاوت فتوا وركړه.

ورځ نسبتاً ارامه وه، د تلوېزيون غونډۍ بمبار كړای شوه، د حكمتيار يوه استازي پېښور كې وويل: يو شمېر مشهورو قوماندانانو لكه مولوي صديق الله، محمد انور او نورو د مسعود پيغام چهار آسياب ته وړی، په پيغام كې راغلي د حزب اسلامي، مولوي خالص، حركت، جميعت، محاذ دوه دوه استازي په يوه پلاوي كې راټول او د اوربند لپاره يوه طرحه او پرېكړه اعلان كړي.

همغږۍ شورا اعلان كړه، چې خبرو ته چمتو دی، خو په دې شرط چې رباني خپله استعفا اعلان كړي.

ننگرهار كې له كابل لېږدېدلي كډوال په وچ ډاگ پراته دي، ايله نن د ملگرو ملتو مرستندويه كاروان له پاكستان (۲۰۰۰) خېمې پر دوی ووېشلې...

حامد كرزی د ملي امنيت له بنديخانې وتښتېد، ده هغه وخت د تېښتې مخه ومونده چې د يوه راكټ په لگېدو د ودانۍ يوه برخه ونړېده.

جنوري ۱۷:

د وريځې او واورو له امله جگړه سخته نه ده، بمباري ونه شوه، قوماندانانو د حقاني په مشرۍ له استاد رباني سره وكتل، استاد رباني

نوې خبره نه درلوده، په اوبو کې يې د لوټې اېښودو او پل اخيستو لوبه کوله.

د جنبش فرهنګي مسوول وويل: همغږۍ شورا کې له حزب، جنبش، نجات جبهې سربېره د حرکت او محاذ قوماندانان هم مله دي.

پير ګيلاني د کابل جګړو کې د خپلو قوماندانانو ګډون رد کړ، ده د ملګرو ملتو او اسلامي کنفرانس تر چتر لاندې د ربړې د اواري په اړه د نويو ګامو غوښتنه وکړه، پير ګيلاني وويل: ګاونډي هېوادونه اوارۍ نه شي راوستی.

د ايران استازي طاهريان اسلام آباد کې د افغانستان په اړه له خبرو وروسته تهران ته ستون شو.

اسلام اباد کې د کابل سفارت اعلاميه کې د حامد کرزي نيول تېروتنه وبلل شوه.

حامد کرزي پر سياسي نمايندګيو نيوکه وکړه، چې د جمعيت په پلوي تبليغات کوي، دده په وينا سياسي نمايندګۍ بنايي د ملت استازيتوب وکړي.

جنوري ۱۸:

جګړه يو ځل بيا سخته شوه، محمدي، سياف او خالص د دوستم پر خلاف د اعلان کړي جهاد ننګه وکړه، د سولې لپاره د قوماندانانو شورا توافق ته ورسېده، چې په جګړه کې ښکېل اړخونه دې خپل ځواکونه شاته کړي، يوه عبوري اداره دې جوړه کړای شي.

پخواني پاچا د ملګرو ملتو تر څارنې لاندې د لويې جرګې غوښتنه

وکړه، د پخواني پاچا وياند وزيري وويل: د حضور اعليحضرت اعلاميه جدي ده، ملل متحد بايد چمتو اوسي، خو قواوې يې ښايي مداخله ونه کړي، چې صوماليا او کمبوديا کې يې ښه پايلې ونه شواى لرلی.

دده په وينا ملگري ملتونه دنده لري، دا يې منشور دی، چې د ربړې اواري ته وړاندې شي، حضور اعليحضرت خدمت ته حاضر دی، دی د ملت ارادې ته احترام لري، د لويې جرگې خبره د ملت ارادې ته دده د احترام څرگندوی ده.

حضور اعليحضرت ويلي: بهرني هېوادونه د افغانستان اور ته لمن وهي...

د شمالي ولايتونو واليانو د همغږۍ شورا له اعلاميو ملاتړ وکړ...؟

جنوري ۱۹:

له واورو او سړې هوا سره جگړه غځېدلې، حکمتيار د کابل قوماندانانو د سولې پلان د رباني داستعفا پر شرط ومانه.

د رباني استازي محمد صديق چکري د دوستم پرضد جهاد پرتداوم ټينگار وکړ، د کابل قوماندانانو وويل، که هر لوري د دوی پلان ونه مانه، پر ضد يې درېږي.

د همغږۍ شورا يو پلاوی پاکستان ته تللی، د رباني حکومت له پاکستان غوښتي د همغږۍ شورا پلاوي ته د پاکستان د ننوتو اجازه ورنه کړي.

قوماندانانو پرېکړه وکړه، چې اته تنه علما او د هر تنظيم دوه دوه استازي د عبوري حکومت پروسه کې برخه واخلي، د کابل قوماندانانو

شورا ځان د تصمیم نیولو عالي مرجع ګڼي، خو د دوی له خوا اعلان شوی اوربند ټینګ شوی نه دی.

جنوري ۲۰:

مازیګر سخت جنګ ونښت، ارګ بمبار کړی شو، د قوماندانانو له خوا اعلان شوی اوربند مات شو، د رباني حکومت الوتکو چهار اسیا او د همغږۍ شورا مرکزونه بمبار کړل.

جنوري ۲۱:

له غرمې وروسته جګړه سخته شوه، د همغږۍ الوتکو ارګ، وزیر اکبر خان مېنه او خیرخانه بمبار کړه، د رباني حکومت الوتکو پر مرنجان غونډۍ، بالاحصار او چهار آسیاب بمونه وغورځول، د پښتونخوا والي له یوه مرستندوی کاروان سره ننګرهار ته تللی... چې د کابل له جګړو لېښلیو کډوالو سره هېواد کې دننه مرسته وکړي، حاجي عبدالقدیر یې هرکلی وکړ، تورخم د کډوالو پرمخ تړلې.

همغږۍ شورا ټولو الوتکو ته خبرداری ورکړ، چې د افغانستان حدودو ته له ننوتو ډډه وکړي.

جنوري ۲۲:

د رباني مسعود ځواکونو د (نادر شاه مېنې) د نیولو ادعا وکړه، همغږۍ اعلان کړه، چې د رباني مسعود ځواکونه یې په شا تمبولي دي.

ایمنستي انټرنیشنل له پاکستان وغوښتل، د کابل له جګړو د لېښیلو

پرمخ د تورخم دروازه پرانيزي، ريډکراس ويلي وروستيو جګړو کې له (۶۰۰۰) زيات ولسي وګړي وژل شوي، او له ۱۸۰۰۰زيات ټپيان شوي دي.

کابل کې د اوړو بيه څلور او د تېلو درې برابره لوړه ختلې.

قاضي محمد امين وقاد وويل: جګړه ګلم جمو پيل کړې، رباني بايد د شپږ مياشتو په تېرېدو حکومت پرېيښی وای، له دوستم سره د حزب ملتيا د حزب د مرکزي شورا له پرېکړې پرته حکمتيار په خپل سر کړې.

همغږۍ شورا يوه اعلاميه کې ددې له امله چې بهرنيو هېوادو کې سياسي نمايندګۍ اعتبار نه لري، له هېواد بهره پانګې د کنګال کېدو غوښتنه وکړه.

جنوري ۲۳:

همغږۍ شورا يوه اعلاميه کې د مولوي حقاني د سولې هلو ځلو هرکلی وکړ.

کابل کې سخت جنګ دی، د دوستم الوتکو ارګ، دفاع وزارت تاسيسات، وزير اکبر خان مېنه او تلوېزيون غونډۍ بمبار کړه، د رباني هوايي ځواکونو پر مرنجان غونډۍ، بالاحصار بمونه وغورځول.

د شهزاده سرای صرافانو رسنيو ته وويل: دکانونه يې د نظار شورا وسله والو لوټ، او سوځولي دي، رباني اعلان وکړ چې د ملګرو ملتو او اسلامي کنفرانس ګډه طرحه منل کېدای شي.

په ماښام رباني وويل: قانوني جمهور رييس دی، استعفا به ورنه کړي.

جنوري ۲۴:

حزب اسلامي ادعا وکړه، چې دولتي مطبعه او مسلخ يې ونيول،
مولوي خالص وويل: له يوې غاړې هم ډاډه نه دی، د خالص په خبره له يوه اړخ سره دوستم دی، له بل سره بابه جان، دواړه لوري بايد دغسې کسان له خپل څنګ وشړي.

حکمتيار له پاکستان وغوښتل د تورخم دروازه پرانيزي، ده وويل په داسې حال کې چې مزدک، کارمل او نور پرچميان د رباني حکومت برخوال دي، د ډاکتر نجيب الله د بندي کېدو جواز نشته، ننګرهار کې د سعودي سفير له حقاني او حاجي عبدالقدير سره وکتل.

رباني وويل: استعفا ته چمتو دی، خو د چا لپاره...؟

جنوري ۲۵:

جګړه روانه ده، له مرنجان غونډۍ پر بي بي مهرو، خيرخانه او چمتلې دښته توغندويي بريد وشو، دغسې بالاحصار مرنجان غونډۍ تر اور لاندې وه.

جنوري ۲٦:

د واورې وريځې له امله د جګړې خپې ناستې دي، نن طبيعت د جګړې مخه ونيوه، امنيت شورا د فوري اوربند غږ وکړ او سيمې ته يې د يوه پلاوي لېږل اعلان کړل.

رباني، داکتر نجيب الله لفرابي د بهرنيو چارو وزير ايران ته ولېږه، همغږۍ شورا د ايکو غونډه کې د لفرابي ګډون ناقانونه وباله، اعلاميه

کابل حکومت سره هر ډول ترونونه بې اعتباره ګڼي، د پاکستان کورنيو چارو وزير سردار اصف احمد علي وويل: د جلال آباد هوايي ډګر پرانيستی، هغه هېوادونه چې د تورخم پرانيستو خبره کوي، خپلو الوتکو کې دې کډوال له هغه ځای واخلي او خپلو هېوادو کې دې پنا ورکړي.

د کابل روغتونو د ۸۰۰۰ تپيانو د درملنې خبر ورکړ، څهار آسياب کې د حزب د راډيو تلوېزيون تاسيسات بمبار شول، خو خپرونې يې قطع شوي نه دي.

د حزب تلويزيون د سرکاري هغه په پرتله معياري خپرونې لري، د سرکاري تلويزيون خپرونې په وچ پروپاګند راګرځي هغه هم په سپورو ستوغو ټکو خو د حزب تلويزيون د تبليغاتو ترځنګ معيار پامور ګڼلې، د بشارت رول په دغه معيار کې جوت دی...

د ملګرو ملتو امنيت شورا د افغانستان په اړه بېړنۍ غونډه وکړه، راتلونکې اوونۍ کې د بلې غونډې پرېکړه لري.

جنوري ۲۷:

د بريځر تر لسو بجو ارامي وه، لس نيمې بجې د همغږۍ شورا ځواکونو تعرض وکړ، پغمان، خير خانه، د بابه جان مرکزونه بمبار کړای شول.

د دولت الوتکو په مزار او شبرغان کې د دوستم ځواکونه بمبار کړل، دولت وايي هوتخېلو کې يې د ملېشو بريد پر شا تمبولی.

جنوري ۲۸:

جګړه روانه ده، سعودي، پاکستان له اسلامي کنفرانس وغوښتل د سولې کنفرانس راوبولي، همغږی شورا وویل: الوتکو یې ارګ، چمتله دښته، پل ارتل او پغمان کې د رباني قرارګاوې بمبار کړې.

دغسې د حکمتیار او همغږی شورا مرکزونه حکومتي الوتکو بمبار کړل، همغږی شورا ادعا وکړه، چې ملي بس او مسلخ یې نیولي دي.

دولت وايي: د دښمن بریدونه یې په شا تمبولي، جګړه مرنجان غونډۍ او بالاحصار ته راښوله ده.

جنوري ۲۹:

کابل کې د راکټونو خال خال ډزې دي، خو له بغلان، جوزجان او فارياب د سختو جګړو خبرونه ورکړل شول، سیاف وویل جګړو کې بهرنی لاس دی، ده د ازبکستان نوم واخیست، دده په وینا له ازبکستان الوتکې الوزي بمباري کوي...

دپاکستان اپوزیسیون مشر نواز شریف پارلمان کې د کډوالو پر مخ دروازه تړل وغندل، د بلوچستان پارلمان کې بلوڅانو له خپل ایالت د افغان کډوالو د ایستو غوښتنه وکړه، پښتنو استازو یې مخالفت وکړ، په دې سلا شوه چې افغان کډوال به هغه وخت استول کېږي، چې د افغانستان ربړه اواره شي...

حقاني د اصلاحي شورا له پلاوي سره جلال آباد کې دی.

جنوري ۳۰:

همغږی خواکونو آرتل پل، جمال مېنه او دهمزنگ بمبار کړل، فارياب، جوزجان او بغلان کې هم جگړې شوې، خلک له جگړې په منډو دي، هر لوري ته ځغلي، په دوی پسې توغندي، توپي غوړمبېږي، لکه خروړي سپي منډې پسې وهي، کابل پر توکمي، سياسي او مذهبي ډلو وېشل شوي.

له کابل سل زره وگړي کليوالو سيمو، شپېته زره جلال آباد ته لېږدېدلي دي، ۸۰۰۰ زخميان او ۱۰۰۰ تنه وژل شوي دي...

جنوري ۳۱:

جگړه سخته ده، همغږی شورا د بابر بڼ او گذرگا د نيولو ادعا وکړه، دولت مرنجان غونډی، بالاحصار او چهار آسياب بمبار کړ، شمال کې هم جگړه غځېدلې، جنرال فوزي د سمنگان نيولو ادعا وکړه.

ډاکتر موسی توانا له جمعيت سره خپل شلون اعلان او جنبش کې شامل شو، ده پر رباني او مسعود نيوکې وکړې، دغسې يې د دوستم پر ضد د رباني اعلان شوی جهاد باطل وباله.

توانا په وروستيو کې د جمعيت د مرستيال په توگه کار کاوه او د توکمي فرکيسيون مشر گڼل کېده.

ډاکتر موسی توانا په داگه کړه، چې رباني دوستم ته د ننواتې لپاره ولېږه، خو رباني په تگی کې و... دده په وينا احمد شاه مسعود هم له دوستم سره د اړيکو او روغې په هڅو کې رښتينی نه شوی گڼل کېدای.

ستوريس مسوريش د ملگرو ملتو استازي ببرنی اوربند وغوښت،

دده په وینا د طرحو کمی نشته، خو پر افغان مظلوم ولس زره سوی نشته، ده وویل لومړی باید اوربند ټینګ شي، لوی جرګې ته مخه ورکړل شي... همغږی شورا د ملګرو ملتو له هلو ځلو سره موافقه اعلان کړه.

پېښور کې افغان قونسل وايي: جنګ حکمتيار پيل کړی، د ننګرهار شورا وايي که رباني له دوستم او ملېشو سره په جنګ لګيا وي، موږ ورسره ولاړ يو، خو که له حزب سره جګړه کوي، موږ فريق نه جوړېږو.

فبروري ۱:

دوارو غاړو د حقاني په مشرۍ اصلاحي شورا ته واک ورکړ، چې د سولې لپاره خپلې هڅې وغځوي، دوی اصلاحي شورا ته بلنه ورکړه، چې کابل ته ورشي.

ايراني چارواکو مشهد کې د سنيانو يو جومات پر بلدوزرو ونړواوه...

مولوي حقاني جلال آباد د امن ښار ونوماوه...

فبروری ۲:

جګړه روانه ده، د حقاني په مشرۍ اصلاحي شورا کابل کې ده، د کابل له قوماندانانو او جهادي شورا له پلاوو سره يې وليدل، له رباني حکمتيار سره يې خبرې وشوې.

حزب اسلامي د ملګرو ملتو (مسورش) د وړانديز هرکلی وکړ او د خلور ورځني اوربند لپاره يې خپل چمتو والی اعلان کړ.

د جنرال دوستم استازي روس ته اخطار ورکړ، چې که د رباني لپاره

يې د پيسو له چاپولو لاس وانه خيست، مزار کې به د روس قونسلگري وتړي.

فبروري ۳:

کابل کې تينګه وربځ ده، واوره اورېدلې، د جګړې څپې ناستې دي، تېرو درېيو مياشتو کې لومړی پلا د سره صليب د خوراکي توکيو يو کاروان کابل ته ورسيد، د تورخم دروازه د پخوانيو کډوالو پر مخ چې د افغان کمشنرۍ شناختي پاسونه لرل پرانيستل شوه، خو له څو ساعتو وروسته بېرته وتړل شوه.

فبروري ۴:

د واورې له برکته نسبي کراري ده، په شمالي ولايتو کې جګړه ده، د اصلاحي شورا پلاوي د حقاني په مشرۍ له رباني، سياف او مسعود سره وکتل.

د ننګرهار، لغمان، کونړ شوراګانو حاجي عبدالقدير خپل مشر وټاکی.

مازيګر درنو ډزو د يو ځل بيا وېره ګډه کړه.

استاد رباني ازبکستان د دولت له مخالفانو سره په مرسته تورن کړ.

فبروري ۵:

جګړه روانه ده، د سره صليب پر روغتون توغندي ولګېد، دولت پر بالاحصار مرنجان غونډۍ او چهار آسياب بمباري وکړه.

فبروري ٦:

د اصلاحي شورا پلاوی دویمه پلا له استاد رباني او سیاف سره وکتل، رباني په خپل دې دریځ ولاړ دی، چې حل او عقد شورا ولسمشر منلی.

د ملگرو ملتو ځانگړي استازي (مسوریش) ننگرهار کې له حاجي عبدالقدیر سره وکتل، ازبکستان د کابل حکومت د ړومبي ورځې تور رد کړ.

فبروري ۷:

د کابل جگړو کې تر اوسه سل زره کورنۍ بېځایه شوي او له ۱۵۰۰۰ زیات ولسي وگړي وژل شوي دي، دغسې له دېرش زره زیات زخمیان دي.

احمد شاه مسعود پر ازبکستان تور پورې کړ، چې د دوی مخالفانو (دوستم) ته T30 ټانکونه ورکړي.

دده په وینا، بېنظیر بوټو هم ورسره په خپلو ژمنو وفا ونه کړه، تر اوسه مخالفان (حکمتیار) پالي.

همغږۍ شورا د اصلاحي شورا طرحې ته ورته طرحه وړاندې کړه، چې رباني او حکمتیار دواړه استعفا وکړي، د کابل امنیت د کابل قوماندانانو ته وسپارل شي، له هرې ناحیې به دوه دوه تنه د خلکو د استازو په توگه په دغه شورا کې برخه ولري، د دوی له استعفا به پینځلسو ورځو کې د شېږو میاشتو لپاره له ناپېیلو او منلیو کسانو مؤقت حکومت جوړ کړای شي، د حکومت جوړونې پروسه به د ملگرو ملتو او اسلامي کنفرانس تر څارنې لاندې بشپړه شي...

فبروري ۸:

اروپايي ټولنې د افغانستان پر جګړو خواشيني وښوده، حقاني چهار اسياب کې له حکمتيار سره وکتل، خو غوځه پايله يې ترلاسه نه کړای شوه.

رباني يو ځل بيا پر ازبکستان له دوستم سره د مرستې تور پورې کړ.

فبروري ۹:

د دولت دوې چورلکې لغمان کې حزب اسلامي ته تسليم شوې، دغو چورلکو چې شمشاد کې يې د استاد سياف له غونډ کابل ته پوځي توکي لېږدول، د حزب قوماندان ناصر خان ته تسليم شوې.

د اسلامي کنفرانس مشر حامد الغامد افغانستان کې د جګړې له ټولو غاړو روژه کې د اوربند غوښتنه وکړه، پېښور کې يې د حزب او جمعيت له استازو سره وکتل.

فبروري ۱۰:

کابل کې جګړه سخته شوه، د همغږۍ شورا ځواکونو د تلوېزيون غونډۍ بمبار کړه، دولت هم د مخالفانو سيمې تر اور لاندې نيولې...

حقاني له حکمتيار سره وکتل، د دولت او حزب وحدت ترمينځ د اړيکو خبر ورکړل شو.

فبروري ۱۱:

د روژې لومړی ورځ ده، څکه خو تر اوسه کراري ده، انگلستان خپلو اتباعو ته خبرداری ورکړ، چې افغانستان ته سفر ونه کړي.

دهمزنگ کې د حزب وحدت او نظار شورا ترمینځ لنډه نښته وشوه.

د شهزاده سرای له لوټ تالان وروسته چې صرافان پر سالنگ واټ د مېوې زړې منډيي مخامخ مارکيټ ته راالېږدېدلي وو، د شپې چور او لوټ شول.

فبروري ۱۳:

جگړه په يو څه ځنډ روانه ده، نظار شورا افشار بېرته حزب وحدت ته وسپاره.

فبروري ۱۴:

د حقاني په مشرۍ اصلاحي شورا د سهار له پينځو بجو موقت اوربند رامينځته کړ، اوربند بې قيد و شرطه دی، د حقاني په وينا کابل ته غځېدلې لارې به پرانيستي وي، دده په وينا له دغو لارو پوځي اکمالات نه شي کېدای، همغږۍ شورا د اوربند منل اعلان کړل، اوربند خلور ورځنی دی، چې د دايمي اوربند پيلامه گرځېدای شي.

قريب الرحمن سعيد وويل، اوربند يې منلی، په څلورو ورځو کې به د رباني د استعفا، او نوې حکومت طرحه چې ترمخ به يې کابل ناپوځي شي بشپړه شي.

فبروري ۱۵:

اوربند د توغنديو درنو ډزو مات کړ، حقاني پغمان کې له احمد شاه مسعود او استاد سياف سره وکتل، دولت وايي توغندي د دوستم ځواکونو ويشتلي، خو دوی به يې خواب ورنه کړي، خلک د اوربند پر دوام باوري نه دي، ځکه خو له فرصت په ګته اخيستو له زرو مکرويانو او جګړې له سيمې پښې باسي...

د ننګرهار د سرشاهي پنډ غالي کډوال وايي: له مجاهدينو کرکه لري، دا قاتلان دي، کډوال په وچ ډاګ پراته دي، پنډ غالي د ماينو تر ګواښ لاندې دي.

فبروري ۱۷:

مزاري وويل: زمونږ دريځ د همغږۍ شورا دريځ دی. د کابل کډوالو ۲۵ سلنه د سرشاهي پنډ غالي کې مېشت دي، نور په سړکونو، پارکونو، واټونو پر غاړو پراته دي، په يوه بس کې يوه کورنۍ مېشت ده.

اوربند ايله درې ورځې دوام وکړ، خلکو وکړای شول د جګړې له سيمې ووځي، حکمتيار له کابله ننګرهار ته تللی، حقاني په ده پسې ننګرهار ته ولاړ.

فبروري ۱۸:

د پاکستان د بهرنيو چارو وزير سردار آصف احمد علي جلال آباد کې له حکمتيار او حقاني سره وکتل، حقاني وويل: کابل ته غځېدلې لارې نښايي پرانيستي وي، خواړه او غلې بايد د جګړې وسله ونه ګرځي.

له نادر شاه مېنې (زړو مکرویانو) وروستي استوګن ووتل، سیاف وویل: د اصلاحي شورا پلاوی باید د جنګ منشا له مینځه یوسي، دده په وینا ملېشې او کمونستان د جګړې مسببین دي.

ده وویل: د ملګرو ملتو مرسته به دا وي، چې د بهرنی مداخلې مخه ونیسي.

د رباني حکومت د کابینې غړي او لوړ پوړیو چارواکو کورنۍ تر اوسه پاکستان کې دي، خپله د احمد شاه مسعود کورنۍ اسلام اباد کې مېشت ده، دوی له تورخم د اوښانو او خرو په لار له کربښې اوړي، مسعود اسلام آباد کې د خپل پلار جنازه کې چې ترافیکي پېښه کې ومړ برخه وانه خیسته.

حکمتیار او رباني باکستان کې د خپلو زامنو له ورا بې برخې پاتې شول.

فبروري ۱۹:

د ملګرو ملتو د بشري حقونو د ځانګې مشر ارماکورا د مجاهدینو پر مشرانو نیوکې وکړې، دوی یې د خپلو خلکو قاتلان وبلل.

د ثمرخېلو او سرشاهي پنډغالو کې د کابل له جګړو د کډه شویو کورنیو خېمې درېدلې، خو ډېری کورنۍ په وچ ډاګ راغونډې دي، کېږدۍ نه لري، که څه هم ځای ځای د بهرنیو مرستندویه موسسو لوحې لګېدلې، لارې هماغسې تړلې دي، حقاني له حکمتیار سره د لارو د پرانیستو پر سر خبرې وکړې.

فبروري ۲۰:

پېښور کې درېیو وسله والو د ښوونځي یو بس اسلام آباد ته وتښتاوه، تښتوونکو غوښتل افغانستان ته د خوراکي توکیو د رسېدو مخه پرانیستل شي، بس اسلام آباد کې د افغانستان سفارت ترمخ د پولیسو محاصره کې دی.

جنرال نصیر الله بابر له تښتوونکو سره خپله خبرې ان توکې وکړې.

له دوی یې تومانچه وغوښته، ور یې کړه، ده وکتله بېرته یې تښتوونکو ته وسپارله، محمد علي جاوید د یو بل پلاوي په مشرۍ اعلان کړه، چې د رباني لپاره د تاکلې مودې په پای ته رسېدو لویه جرگه چې سل تنه دیني علما، قوماندانان او سیاسیون په کې وي، نوی حکومت جوړ کړي، ده اعلان کړه چې خپلې هڅې به د حقاني له هڅو سره همغږې کړي.

حزب د حقاني پر تېنگار پر یو بل ځلور ورځني اوربند هوکړه وکړه.

فبروري ۲۱:

له کابل جلال آباد ته د کډوالو بهیر روان دی، د دویمې ورځې لپاره هم د پېښور ماډل سکول ښتولی بس افغانستان سفارت کې ولاړ دی، دوی پينځه ملیونه کلدارې، د پولې او لارو پرانیستل او یوه چورلکه غواړي، چې خوندي ځای ته یې ولېږدوي.

حقاني له سوریس مسوریش او حکمتیار سره جلال آباد کې جلا جلا خبرې وکړې.

فبروري ۲۲:

د ښوونځي بس درې واړه ښتوونکي د پاکستان د پوځي کوماندویي ځواکونو له خوا د شلو دقیقو په لنډ وخت کې ووژل شول، ویل کېږي دوی د پروان اوسېدونکي د احمد شاه مسعود مربوط وو.

په ژوره ماتې ښتوونکي په شربت کې دنشه یې موادو په ګډېدو بېهوښه، او بیا په ډزو ووژل شول، له بېهوښی وروسته ددوی وژنې ګڼ سوالونه راولاړ کړي.

حقاني اعلان کړه، چې د اور بند پر تمدید موافقه شوې، حکمتیار وویل، د اصلاحي شورا اوربند یې ځکه ومانه، چې د ربړې اواري رامینځته کړای شي.

حقاني له حکمتیار او خالص سره وکتل.

حقاني د بس ښتونې په اړه وویل: دا غلط عمل و، له بده بخته پاکستان هم مناسب کار ونه کړ، ښتوونکی باید ژوندي نیول شوي وای، چې د واقعیت پته لګېدلی وای.

فبروري ۲۳:

سردار آصف احمد علي له ننګرهار د ځمکې له لارې کابل ته راغی، کابل کې له غرمې وروسته خال خال ډزې اورېدل کیږي، آصف احمد علي به له مسعود او رباني سره ګوري.

کابل پر ازبکستان د دوستم د ملاتړ تور لګوي، سیاف وايي دا مداخله نه شو منلی، کابل کې د پاکستان پر ضد مظاهره وشوه، مظاهره کوونکي پر سفارت وروختل، اسلام آباد کې د ښوونځي د بس د

درېيو تښتوونکو د وژنې په غندنه کابل کې حکومتي مظاهره وشوه.

دا په داسې حال کې چې کابل کې هره ورځ د سیالو ډلو ترمينځ لسگونه بېگناه افغانان وژل کېږي.

فبروري ۲۴:

سردار آصف احمد علي کابل کې خپل ترلی سفارت وکوت، له ده سره رباني او مسعود ملگري وو، آصف احمد علي له عبدالعلي مزاري سره هم وليدل.

فبروري ۲۵:

کابل راډیو چې د پښتونستان پروگرام وار له مخه ایسته کړی، د بلوچي پروگرام پر ځای ازبکي هغه خپور کړ.

له جلال اباد تر کابله (۱۷۰) پوستې پرتې دي، له موټرو او مساپرو باج اخلي.

فبروري ۲٦:

کابل کې د پاکستان پر ضد دویمه مظاهره وشوه، حقاني له مسعود، رباني او سیاف سره پغمان کې وکتل، د سولې لپاره يې ظاهراً ده ته له واک ورکولو سره موافقه وکړه، خو ماته د زړه هغه نه برېښي.

فبروري ۲۷:

حقاني صاحب يو ځل بيا له استاد رباني او سياف سره وليدل، په خوله خواږه په زړه کاږه.

حکمتيار سره هم وليدل شول، ده هم په خوله واک ورکړ...؟

فبروري ۲۸:

کندز د همغږۍ شورا له خوا ونيول شو، قريب الرحمن سعيد وويل، د کندز ټولې ولسوالۍ يې نيولي، خو دوستم وويل د کندز مهمې سيمې يې تر واک لاندې دي.

کابل کې هم د جګړې غاړو د يو بل مرکزونه تر اور لاندې ونيول، حقاني د کابل له قوماندانانو سره د امنيت سپارلو په اړه خبرې وکړې،

پلچرخي کې د کابل قوماندانانو خپله غونډه لرله، د دوی او باډيګارډانو له څېرو د ډار او وحشت لمبې ختې، دغسې څېرې او کريکټرونه څرنګه کړای شي کراري راولي، او امنيت ټينګ کړي.

زه حيران شوم چې حقاني صاحب له دغو قوماندانانو د امنيت د ټينګښت هيلې پالي، حقاني صاحب دوی ته وايي: د سولې په لار کې زما ټول امکانات ستاسې په خدمت کې دي، ما حقاني صاحب ته له خپلې اندېښنې وويل، په عميق تأثر يې راته کړه: څنګه يې کوې؟

مارچ ۱:

په خوراکي توکيو بار د ملګرو ملتو شپږ لارۍ د حکمتيار له موافقې وروسته کابل ته راغلې، حکمتيار په دې شرط کابل ته د ننوتو مخه

ورکړه، چې د همغږۍ شورا د وېش له پروګرام سره سم خوراکي مواد وویشل شي، دا چې دري لارې به د حکمتیار او درې د رباني تر کنټرول لاندې سیمو کې وېشل کېږي.

مارچ ۲:

پېښور کې د پیر ګیلاني تر مشرۍ لاندې یوې غونډې د لویې جرګې په جوړېدو ټینګار وکړ، د کابل پر ښلا ښېلو برخو راکټونه ولګېدل.

د جلال آباد سرشاهي پنډ غالی د نورو کډوالو د مېشتېدو ظرفیت نه لري، عزیز مراد د همغږۍ شورا د ځواکونو له خوا د کندز نیول دروغ وبلل، ده وویل د کندز د دفاع جګړه روانه ده، د دوستم ګلبدین ملېشو ته د سر او مال درانه زیانونه اوښتي.

مارچ ۳:

کابلیان د ملګرو ملتو د شپږو لاریو لار څاري.

بېنظیر بوټو ناصر باغ کې د نویو کډوالو پنډغالي ته ولاړه، د تورخم دروازې پرانیستو ژمنه یې وکړه.

اصلاحي شورا د ډېبدلي اوربند د څارنې پلاوی اعلان کړ، چې له اوربند سرغړوونکی اړخ په ګوتو کړي...

مارچ ۴:

د حزب قوماندانانو د ملګرو ملتو د شپږو لاریو مخه ډب کړه، کابل کې کراري ده، اوربند نه دی مات شوی، د اصلاحي شورا د څار پلاوی له

اوربند سرغړوونکي په گوتو کړل، دا يې قواله په چا يې منې...؟

د اصلاحي شورا يو بل پلاوی له دوارو غاړو د بنديانو د خلاصون په موخه خپل کار پيل کړ.

مارچ ۵:

حقاني د اصلاحي شورا په مشرۍ له حکمتيار سره وليدل، حقاني ټينگار کاوه چې لارې خلاصې او تعرض ونه شي، خو حکمتيار خپل واک مشروط وباله، چې له همغږې شورا سره هم وکتل شي.

بطروس غالي د حکمتيار په نامه يوه پيغام کې د ملگرو ملتو شپږو لاريو ته د مخه ورکولو غوښتنه وکړه.

مارچ ٦:

کابل کې نسبي آرامي ده، حکمتيار د ملگرو ملتو لاريو ته اجازه ورکړه، چې کابل ته ننوځي، درې لارې د رباني او درې د حزب تر واک لاندې سيمو کې، خوراکي توکي ووېشي.

مارچ ۷:

د ملگرو ملتو لارې د کابل ښاريانو له خوا چور کړای شوې، دغه وخت د جگړې دوارو غاړو د يو بل تر واک لاندې هغو سيمو توغندو يې بريد وکړ، چې د دغو لاريو توکي پکې وېشل کېدل، د خلکو د چور له امله د موادو وېش ودرېد، خيرخانه کې د يونيسف يو افغان مامور خلکو برمته کړ، د خيرخانې يوه جومات کې د موادو د وېش لړۍ روانه

وه، چې توغندي ولګېدل، شپږ تنه مړه او ۳۰ زخميان شول.

د ملګرو ملتونو لخوا، درې لارۍ اوړه د يوه لوی ښار کلابندو اوسېدونکو ته له مسخرې پرته بل څه نشي ګڼل کېدای، چې د شپږو مياشتو کلابند ښاريانو هر يوه ځان لومړۍ درجه مستحق ګاڼه، چې بايد خپل حق او برخه ترلاسه کړي، درې لارۍ ښايي د څرخي پله زندان کې د زرګونو ميشتو کډوالو لپاره د يوې ورځې يوه ګوله مړۍ برابره کړې وای، خو د يوه لوی ښار د کلابندو اوسېدونکو سره دغسې مرسته د ملګرو ملتونو يوه بله بې توپيري او ټوکه رامنځ ته کړه...

مارچ ۸:

د کابل بېلا بېلې سيمې د دوارو غاړو له خوا تر توغندويي بريد لاندې دې، حقاني له حکمتيار سره وکتل.

مارچ ۹:

کندز د رباني ځواکونو له خوا بېرته ونيول شو، حقاني د باغ بالا هوټل کې له استاد رباني، سياف سره وکتل، له کابله د کډوالو د وتلو بهير له پخوا زيات غځېدلی، ښار کې شبنامې غورځېدلې، چې د اختر تر ځلورمې له ښاره ووځي.

مارچ ۱۰:

جګړه روانه ده، د جګړې غاړې يوه پر بله توغندويي بريدونه کوي، I.R.C روغتون ته. ۲۳ ملکي ټپيان راوړل شوي.

مارچ ۱۱:

کابل راډیو د حکمتیار ځواکونو د دوو تعرضونو د په شا تمبولو خبر ورکړ، پخوانی پاچا د وړوکي اختر په مناسبت خپل پیغام کې د روانو جګړو له امله خواخوږي وښوده، پیغام کې د هېواد او هېوادوالو خدمت ته چمتووالی څرګند شوی دی. څه خبر خدمت ته چمتو حضور اعلیحضرت به کله د دغه خدمت مخه مومي...؟

مارچ ۱۲:

د بلوچستان حقوقپوهانو یوه قطعنامه کې د ډاکټر نجیب الله د خوشې کېدو غوښتنه کړې، کابل کې خال خال ډزې اورېدل کېږي، لارې هماغسې تړلې دي.

مارچ ۱۳:

استاد رباني د خیرخانې جامع جومات کې د اختر په لمانځه کې خپل حکومت دده په وینا مدینة الرسول کې لومړنی اسلامي حکومت وباله.

ده د خپل حکومت ستونزې د پیغمبر صلی الله علیه وسلم او صحابه وو ستونزې وبللې، ده په اشاره اشاره حکمتیار منافق ونوماوه، هرات کې اسماعیل خان د سولې او اوربند طرحه وړاندې کړه، چې حکمتیار له خپلو متعهدینو سره تر مشورې مشروط کړه، خو رباني ورسره موافقه وښوده.

مارچ ۱٦:

د کابل پلچرخي کې خلکو مظاهره وکړه، د جگړې غاړې يې وغندلې، قريب الرحمن سعيد د هرات د سولې پلان د حقاني د سولې د هڅو سبوتاژ وباله.

مارچ ۱۵:

اسلام اباد کې د کابل سفير سردار محمد روشن رباني حکومت له خوا تبديل کړای شو، له ده سره د حکومت کشاله د هغه چک پر سر وه، چې نواز شريف مجددي ته د پاکستان له اړخه د مرستې لپاره ورکړی و.

مجددي دا له ځان سره مرسته بلله، له دې... دوه مليوه ډالر رباني اداري ايستلی او نورې د سردار روشن لخوا کنگال کړای شوې، چې د يوې نماينده او قانوني حکومت تر وخت يې څوك ونشي ايستلی.

مارچ ۱۸:

د مارچ ۱۴، ۱۵، ۱٦، ۱۷ په کرار تېرې شوې، خو نن توغندويي بريد کابل يو ځل بيا ولړزاوه.

د رباني حکومت وياند وويل، که همغږی شورا له بمبار او توغندويي بريدونو لاس وانه خلي، دوی به د ملېشو پلوه افسرانو کورونه بمبار کړي.

څو توغندي د وزير محمد اکبر خان مېنې، شاو خوا ولگېدل، څمکنی جگړې، ملي بس، زړو مکروريانو او ميوند واټ کې غځېدلې، خلکو له جگړې جوماتونو ته پنا وړې.

مارچ ۱۹:

مولانا کوثر نیازی د مغزي سکتې له امله پاکستان کې ومړ. ده خپل سیاست له جماعت اسلامي پیل کړی و، مولانا مودودي ته دومره نژدې و چې زوی یې باله، بیا یې له جماعت سره پرې کړه، چې جماعت اسلامي له یوې مخې سیاست او اقتدار ته استخدام کړای شو، گویا له روحانیت او اصلاح یې پر مخ اړولو تورن کړ... "اور لاین کٹ، اور جنهیں مے نے دیکها" دده مشهور کتابونه دی، چې لومړی یې د بوټو زوال او جنرال ضیاء الحق د کودتا په اړه کښل شوی.

له جماعت اسلامي په وتو مولانا پیلپز گوند ته ورغی، د بوټو حکومت کې لومړی د اطلاعاتو خپرونو او بیا د حج او اوقافو وزیر و.

مارچ ۲۰:

د جگړې غاړو د یو بل پر سیمو درنې بمبارۍ وکړې، حکومتي الوتکو د سقاوې دښته کې د همغږۍ شورا د الوتکو رنوی کرښه (سړک) بمبار کړ، له غرمې وروسته یوه بجه د همغږۍ الوتکو وزیر اکبر خان مینه او خیرخانه بمبار کړی.

مارچ ۲۱:

د نوي لمریز کال په لومړي ورځ د جمال مېنې غونډۍ دوه توغندي ولگېدل.

برهان الدین رباني د لسو ورځو ورځو یو اړخیز اوربند اعلان کړ.

مارچ ۲۲:

استاد رباني له شپږو میاشتو وروسته مطبوعاتي کنفرانس ته وینا وکړه، ده په ډاګه کړه، چې استعفا به ورنه کړي، رباني په دې اړه یوې پوښتنې ځواب کې وویل، چې د استعفا یې هډو سوال نه پیدا کېږي.

ده تکرار کړه، چې له حکمتیار سره مذاکرات شوني دي، خو له دوستم سره خبرې نه شي کېدای، رباني یو ځل بیا پر ازبکستان د پوځي مداخلې تور پورې کړ.

مارچ ۲۳:

سره صلیب خپل پیغام کې د جګړو په اړخو غږ وکړ، چې له روغتونو سره له مورچو نیولو ډډه وکړي، امنیت شورا یو ځل بیا افغانستان کې د جګړو د پای هیله وکړه.

مارچ ۲۴:

اروپايي ټولنې افغانستان ته د خوراکي توکیو د رسولو غوښتنه وکړه.

حزب اسلامي د وزیرانو شورا د سولې کمېسون طرحه رد کړه، حزب د رباني پر استعفا ټینګار او دوو اوونیو کې د موقت حکومت جوړښت غواړي، جګړه د خال خال ډزو په بڼه روانه ده.

مارچ ۲۵:

پخواني پاچا له امریکا غږ سره مرکه کې یو ځل بیا د لویې جرګې پر

جوړېدو زور ورکړ، ده په اوسنیو شرایطو کې ټولټاکنې ناشونې وبللې، د ده په وینا روان کړکیچ د بېړنیو پرېکړو غوښتنه کوي، د ملت اراده باید پامور وبلل شي.

ده په ډاګه کړه، چې له ملګرو ملتو سره یې اړیکې دې، له امریکا او نورو اړخونو سره یې هم خبرې روانې دي، ده یو ځل بیا تکرار کړه، چې د وطن لپاره هر خدمت ته چمتو دی.

خو د خدمت پر څرنګوالي یې لا څه نه شوای ویلی...، ملت عمل غواړي، په تش چمتو والي څه نه کیږي...

مارچ ٢٦:

د توغندیو باران دی، په تېره یوه میاشت کې د میشتېدنې پر سیمو تر ټولو زیات توغندي لګېدلی، د جګړې دواړو غاړو د یو بل سیمې د توغندیو تر برید لاندې نیولې دي.

پر ارګ، ده افغانان، وزیر اکبر خان مېنه، بالاحصار، مرنجان غونډۍ توغندي لګېدلي، شاو خوا سیمې هم توغندیو زیانمنې کړې.

(١٦٠٠) مړه سلګونه زخمیان دي.

له پل محمودخان سره هم توغندي لګېدلي.

اته تنه هغه وخت پر توغندي ولګېدل، چې په جګړه کې د یو وژل شوي ماشوم په ښخولو بوخت وو.

حکومتي الوتکو چهار اسیاب بمبار کړ.

محمود میستري اسلام اباد کې دی، دده په وینا له افغانانو سره تر لیدو کتو وروسته خپل پلان وړاندې کولای شي.

مارچ ٢٧:

خال خال ډزې اورېدل کېږي، محمود میستري له پاکستانه خپل کار پیل کړ، گویا ابتدا بیا هم په سکون شوه...؟

حکمتیار د میستري د هلو ځلو هرکلی وکړ.

ده وویل غوره دا ده چې اصلاحي شورا او د کابل قوماندانانو طرحه چې ډېره موده یې د سولې لپاره کار کړی، پلي کړی شوی وای.

مارچ ٢٨:

له ماسپښین وروسته سختو ښتو پر کابل د وېر او ډار تیارې وغوړولې، حزب وايي حکومت محمد آغه کې د دوی سنگرونه بمبار کړل.

جلال آباد کې د سولې سیمینار پرانیستل شو، حاجي عبدالقدیر له جلال آباد د حج پروازونه اعلان کړل، سعودي هم د خپل سفارت د وېزې ځانگه جلال آباد ته لېږدولې.

مارچ ٢٩:

جگړه په نادرشاه مېنه (زړو مکروریانو) عیدگاه جومات، میوند وات کې غځېدلې، اسماعیل خان هرات کې د سولې لپاره د یوه کنفرانس غږ وکړ.

داسې چې یوه دېرش کسیزه شورا به واگی ترلاسه کړي، قاري بابا له اسماعیل خان سره مخالفت وکړ، دده په وینا قوماندانان ښايي سیاسي مشران انتخاب نه کړي، دغو مشرانو هېواد ویجاړ کړی دی...

مارچ ۳۰:

محمود میستري له پاکستان په الوتکه کې ننګرهار ته راغی، د سرشاهي پنډ غالی یې وکوت.

حقاني له رباني سره وکتل، په دغه کتنه کې رباني خپله استعفا ناشونې وبلله، د دوی ترمینځ خبرې ترخې شوې، حقاني رباني له ملت سره په دښمنی تورن کړ.

مارچ ۳۱:

کابل کې جګړه روانه ده، همغږی شورا د ملي بس او پل محمود خان په استقامت پرمختګ وکړ او له کابل سیند یې څواکونه واوښتل...

اصلاحي شورا چهار اسیاب او باغ بالا کې له رباني او حکمتیار سره وکتل...

اپریل ۱:

میستري کابل ته راغی، له حقاني، سیاف او رباني سره یې وکتل، کابل کې کراري ده.

له غرمې وروسته میستري له مزاري سره ولیدل.

حقاني کاریز میر کې له مسعود سره وکتل.

اپریل ۲:

محمود میستري کابل ښاریانو او حکمتیار سره وکتل، کابل ښاریانو

له میستري د ملګرو ملتو د دندو او مکلفیتونو پوښتنه وکړه، بناریان پر ملګرو ملتو په غوسه دي، پر ملګرو ملتو يې ټینګې نیوکې وکړې.

اپریل ۳:

میستري د ناروغۍ له امله لیدنې کتنې وځنډولې.

پاکستان اسلام آباد کې د کابل سفیر بهرنیو چارو وزارت ته وغوښت، چې د ملا راکتي له خوا د نیول شوو چینایانو خوشې کول باوري کړي، ملا راکتي د سیاف قوماندان دی، چې کوټه کې پخپل کور یوه چا په کې د پاکستاني پوځیانو د ستینګرو نیولو په بدل کې يې چینایي انجنیران تښتولي وو، ویل کېږي سیاف د پاکستان او ملا راکتي جوړ جاړي ته مخه پرانیستی.

استاد سیاف او پاکستان په ګډه دده تاوان پرې کړ.

ماښام میستري له مسعود سره دوه ساعته خبرې وکړې.

اپریل ۴:

که څه هم د میستري د سفر وروستۍ ورځ وه، خو د خراب موسم له امله يې ستنېدل وځنډېدل.

کابل کې مظاهرې وشوې، تنظیمي حکومتونه يې وغندل، د ملګرو ملتو د پلاوي له استوګنځای سره نژدې ښځینه وو مظاهره وکړه.

حقاني د پاکستان له سفیر سره پلچرخي کې وکتل، حقاني وویل د افغانستان ربړه کورنۍ او بهرنۍ اړخونه لري، پرمختیاوې او اړیکې باید څرګندې او له خلکو پټې ونه ساتل شي.

اپريل ۵:

محمود ميستري پاکستان ته ستون شو، له دې وړاندې يې د دويم ځل لپاره له حقاني سره وکتل، ميستري په دغه کتنه کې وويل، چې دواړو غاړو د اصلاحي شورا له طرحې سره يو ډول توافق ځرگند کړی، ميستري د حقاني د سولې هلې ځلې وستايلې، دی به دوې اوونۍ وروسته بېرته افغانستان ته راشي.

اپريل ٦:

تگاب کې د حزب او جمعيت جگړې زور اخيستی.

اپريل ۷:

محمود ميستري پاکستان کې د خپل ماموريت دويم پړاو اعلان کړ، دی به مزار او هرات ته هم سفر وکړي.

د کعبې امام احمد بن سهيل د اسلامي هيوادو علماوو د يوه پلاوي په مشرۍ افغانستان کې د سولې هلو ځلو لپاره پېښور ته ورسېد.

اپريل ۸:

محمود ميستري پېښور کې له تفاهم شورا او ليکوالو ټولنې له غړو سره وليدل.

کابل کې سختې جگړې روانې دي.

اپریل ۹:

جگړه هماغسې په درز کې روانه ده، د همغږۍ الوتکو حکومتي تاسيسات بمبار کړل.

د اسلامي هېوادو يو پلاوی د کعبې امام په مشرۍ پاکستان کې دی، له امام پرته نور پلاوي د مولوي خالص په ملتيا جلال آباد ته راغی، دوی سره د عربي هېوادو ديني پوهان او د پاکستان مولانا حسن جان، مولانا رحمت هادي، مولانا چترالی او نور ملګري دي، پلاوی د سولې لپاره خپل اغېز او نفوذ کاروي.

اپریل ۱۰:

جګړه په هماغه شدت روانه ده، حکومتي الوتکو د حزب پر سنګرونو بمباري وکړه، دوارو غاړو د يو بل بريدونو په شا تمبولو ادعا وکړه.

پېښور کې د تفاهم شورا په نوښت د ملګرو ملتو دفتر پر وړاندې مظاهره وشوه، مظاهرې ته محمود مستري وينا وکړه او له افغانانو سره يې د ملګرو ملتو پيوستون څرګند کړ.

د غونډې پرېکړه ليک کې د ملګرو ملتو تر څارنې لاندې د لويې جرګې جوړېدو غوښتنه وشوه، دغسې د رباني حکمتيار پر استعفا هم ټينګار وشو.

د اسلامي هېواد د علماوو پلاوي پلچرخي کې له حقاني سره وکتل.

اپریل ۱۱:

اسلامي هېوادو د علماوو پلاوي د حقاني په ملتيا انترکانتيننتال

هوټل کې له رباني، سیاف سره وکتل، استاد سیاف په فصیحه عربي هغسې سوګندونه خوړل، ما وې چې ټک ونه چوي...

اپریل ۱۲:

له چهار آسیاب د علماوو پلاوي په راستنېدو د توغندیو تر برید لاندې راغی، که څه هم په دغه ورځ ښار کې کراري وه، خو دغه توغندويي برید یو وار بیا وېره خپره کړه.

د علماوو پلاوي دواړه غاړې پرې وبللې، حکمتیار د رباني حکومت په شتون کې د ۲۵ کالو جنګ ټتر وواهه، محمود میستري وویل رباني تش په نوم جمهور رییس دی، دغسې یې حکمتیار هم ناقانونه صدر اعظم یاد کړ، د جمهور رییس او صدر اعظم ترمینځ جګړې کابل وران او هېواد په ستره غمیزه اړولی دی.

د میستري په وینا افغانان له ملګرو ملتو د مداخلې غوښتنه کړې، خو ملګري ملتونه پوځي مداخله نه شي کړای، ده د لویې جرګې او پخواني پاچا درول خبره ورکړه د مجاهدینو مشران یې، د جنګي بانډو مشران وبلل، چې له سیاسي بصیرت او د ملت له استازیتوب بې برخي دي.

اپریل ۱۳:

د علماوو پر پلاوي د توغندويي برید له امله مدیر غفار او صدیق چکري ښېښې غوښتو ته پلچرخي ته راغلل.

کرې ورځ جګړه روانه ده، پلاوي کوم اغېز ونه شوی ښندلای.

اپريل ۱۴:

زرداد د بېرته ستنېدو پر لار سروبي کې دپلاوی افغان غړي (مولوي خالص، حاجي دين محمد) يو ساعت ايسار کړل، وايي له حاجي دين محمد سره يې حساب دی... لکه اراده يې خطرناکه وه... خو د حاجي ابراهيم په التماس يې مخه ورکړه، د علماوو پلاوی ناکام پاکستان ته ستون شو، هوايي ډګر کې ورسره رباني مخه ښه وکړه.

د سره صليب په روغتون راکټونه ولګېدل، محمود ميستري مزار ته ولاړ، چې له دوستم سره وګوري.

نجيب لفرابي د ميستري دا خبره چې رباني د وسله وال باند مشر دی وغندله.

اپريل ۱۵:

محمود مستري رباني او حکمتيار د اقتدار وړي وبلل.

ميستري بې حوصلې شو، د رباني په غندنه يې خوله پرانيسته، چې په خپلو ژمنو نه دی ولاړ، د ده په وينا رباني مسعود دواړه د سولې په لار کې خنډونه رامينځته کوي، دوی د ملګرو ملتو د سولې پلان ناکام کړ، حکومت يې له قانوني تکيې بې برخې وباله.

اپريل ۱۶:

حقاني جلال اباد کې د حکومت داسې طرحه اعلان کړه، چې جنګي ډلې پکې برخه نشي لرلی.

رای نزنین بچیم، گوشتها ره ما خلاص
کدیم فقط استخوانها برای طالبان مانده.

د اپریل ۱۷:

کابل حکومت (رباني مسعود) اعلان کړه، چې له دوستم سره يې خبرو کې پرمختګ شوی، ډاکتر عبدالرحمن له ازبکستان نه په راګرځېدو کابل کې اعلاميه خپره کړه، مجددي له مسکو په راګرځېدو وويل، رباني د هند او روس په مينځګړتوب له دوستم سره د پخلاينې غوښتنه کړې، کابل راډيو د دوستم پر ضد تبليغات بند کړل، دغسې يې له مزار شريف د پاسپورتونو له اجرا سره موافقه وکړه، دوستم د لسو، پينځو زرو کرنسي چلند ته وړاندې او کابل ومنل.

ډاکتر عبدالرحمن وويل: د دوستم پر ضد يې جهاد بېرته واخيست، دده په وينا د بنديانو تبادله پيل شوي، په دې توګه د دوستم پر ضد د جهاد نازل شوي ايتونه او نبوي احاديث منسوخ کړای شول...؟

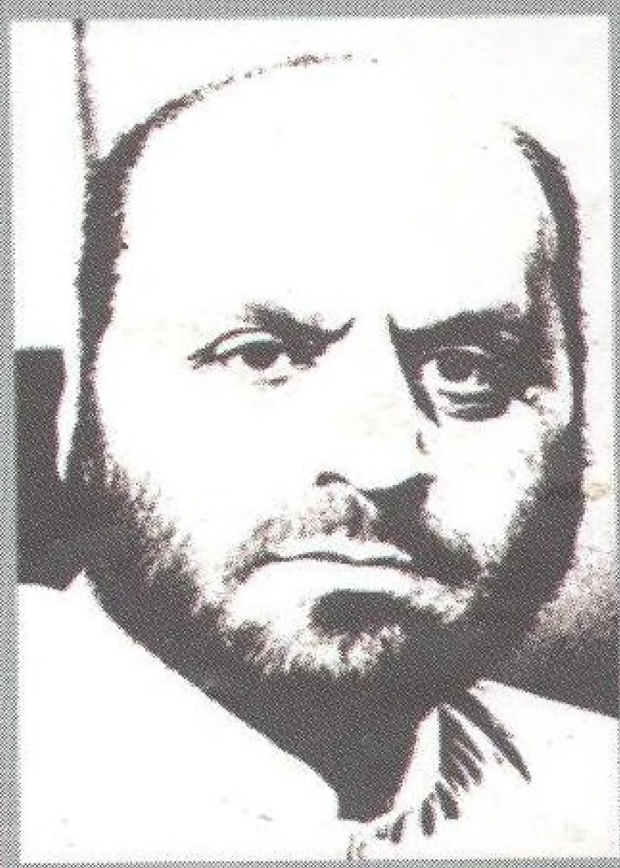
اپريل ۲۴:

استاد سياف له جنرال حميدګل سره ننګرهار ته تللی د اتحاد مربوط شمشاد غونډ سمڅې يې وکتلې...

اپريل ۳۰:

استاد سياف دويم وار له جنرال حميدګل او سوډاني سفير سره شمشاد غونډ ته ولاړل، شمشاد غونډ په ليدو کې د حميدګل او سوډاني سفير ملتيا پاموړ ده...

په شان د مړي دې مدام زه پر اوږو ګرځوم
سترې ژوندونه تا به دا رنګه تر څو ګرځوم
(...)

Shuhrat Nangyal is a journalist, columnist and a political analyst. He has written more than 2000 articles on different political, literary and social aspects of the situation in Afghanistan and the region, as well as published tens of books on various topics and also ran numerous publications. ''Weena pa Qalam ke" '' Blood in the pen" is the most prominent of his valuable analytical works, which is highly appraised in the course of biographical writing style.

Shuhrat Nangyal pioneered a new method and a unique pattern in writing of memoir or diary and also popularized professional column writing in Afghanistan. With establishing new methods in this regard he has also opened new horizons of innovation in critical and analytic writing.

This book TWELVE GRAMS BRAIN highlights what he witnessed and collected as his memoir during the Afghan civil war. In other words it is a collection of impartial analysis and accurate assessment of incidents with the help of first hand materials, based on the horrific developments which took place in the period of 1979-1999.

It is the depiction and portrayal of the civil war, factionalism, foreign interference, secret deals and the bloodshed which took place in the same period in Afghanistan but did not make its way to the press. In addition to the diary, the memoir and chronicle are strikingly fascinating because the media neither exposed nor featured the incidents of that time with such transparency and lucidity due to hostile tensions, dominant suffocation and the overwhelming oppression.

Since this memoir is written with enjoyable and fluent narration, therefore in addition to the historical aspect it enjoys important literary value as well.

Consequently this book could undoubtedly play a role of credible source for analysts and historians as well as a bright mirror of facts for the readers.

Twelve Grams Brain

By: Shuhrat Nangyal

